

TESTUA

Iñaki Gonzalez Lerbeand
(Foto: A. B. B.)

Biologian lizenziatua eta irakazlea. Kirok eskalatatzele amorratua; 25 urte baino gehiago dararamatza eskalatzen. Hainbat artikulu ditu idatzitak, gehienak mendia eta eskaladaren inguruan. Egun, Pyreneetako erredakzioko kidea da.

AZKEN ANARKISTA EKAITZ MAIZ ETA TASIO MARTIN PICOS DE LA CASCADAN

Joan zen urtarilean bi mendizaleek Marbore alboan dagoen Picos de la Cascadako ekialdeko ipar horman (3161 m) zabaldu zuten bide berria. Bidea ohikoa duten estilo garbian eskalatu zuten; 320 m ditu, eta M4 - 7a zailtasuna proposatu dute; egun, bideak ez du errepikapenik izan. Ekaitzekin ari zu gara bidean bizi tako gorabeherel buruz hitz egiten; hona hemen izandako elkarrizketa:

- Zergatik aukeratu zenuten bide hori egitea? Zein dira bere ezaugarri nagusiak?

Duela 3 urte "Bizi bizitza" bidea eskalatu ondoren, Pablo-rekin Passet ertza eskalatzeko ari ginela, hiru ehun metroko pitzadura jarraituz egin zitekeen bide bat ikusi genuen, eta

ez zirudien oso zaila. Pablok ezin zuenez neguan eskalatzera joan, Tasiorekin Gavarnien topo egin nuenean bidea zabal-tzera joatea proposatu nion.

Neguan joatea erabaki genuen; oso baldintza onak zeuden; biderean haitzezko zatiak ez zirudien oso zaila; eta neguan

eskalatzeak beste kutsu bat ematen dio. Hormara hurbiltzeko kranpoiak eta pioleta erabili beharra dago, eta Pirinioetako hurbiltzetariek luzeenetakoa da. Elurretan bidea zabaldu behar izan genuen, eta Gorizeko mendi-aterpetik, hamar ordu behar izan genituen Marbore eta ekialdeko Pico de la Cascada artean dagoen Gavarnieko lepora iristeko. Handik, biderearen oinarria beste bi ordu eta erdi inguru behar izan genituen; penisa, neguan, soilik bidera iristeko behar den logistika. Horretaz gain, ez genekien bidea lehorra egongo zen, eta izotzetan eskalatze material guztia eramanez genuen. Hori guztia kontuan izanda, jarduera biribila atera zitekeela uste genuen, eta hala izan zen.

Bere ezaugarriei buruz, arrailduretan egin ohi den eskalada mota da, eta haitza kalitate handikoa da. Behealdean pixka bat zikinagoa dago, udaberrian eta udan ur asko jaitsi ohi delako, baina, orokorrean, arraildura garbia da. Gainera, bidea tontorrean amaitzen da, eta ondorioz jarduera biribila dela esango nuke.

Gorizeko mendi-aterpetik, hamar ordu behar izan genituen Gavarnieko lepora iristeko. Handik, biderearen oinarria beste bi ordu eta erdi behar izan genituen

- Zer filosofia izan zenuten bidea zabaltzerakoan?

Orokorrean Pirinioetan izan ohi dugun filosofia: horma ahalik eta gutxien zulatu, eta ahal den neurrian babes naturalak erabili, friandak eta fisureroak alegia; horiek erabiltzea ezinezkoa bada, litzeren bat sartu ohi dugu. Azken finean, ahal den garbieran eskalatu, hormak eskaintzen dituen aurrerak baliatuz. Lehen aipatu bezala, izotzetan eskalatze materiala eramanez genuen, eta, zorionez, hasierako luze batean bakarrak erabili behar izan genuen, nahiko lehorra baitz egoen.

- Norbaitek errepikatze asmorik bahu, aholkuren bat emango zenioke?

Bidea noiz errepikatu nahi den kontuan izan behar litzateke, esaterako, udara amaieran guztiz lehorra egon daiteke. Orokorrean, esango nioke baldintzak oso kontuan izateko, bertara iristea ez da erraza, eta arraildura bustita izanez gero ere ez da erraza izango. Bestalde, logistika ondo antolatzea ere garrantzitsua dela, iristeko egun oso bat behar baita. Guk material guztia lepoan utzi genuen eta handik eskalatera jaitsi ginen. Adibidez, "Bizi bizitza" bidea egiteko, Unai Mendia eta Mikel Saez de Urabainek gauza bera egin zuten. Ondorioz, esango nuke, gutxienez bi egun luze edo hiru behar direla, eta ondo antolatzea garrantzitsua da.

- Zein da zure ihuspegia egun Pirinioetan egiten diren neguko jardueren inguruan?

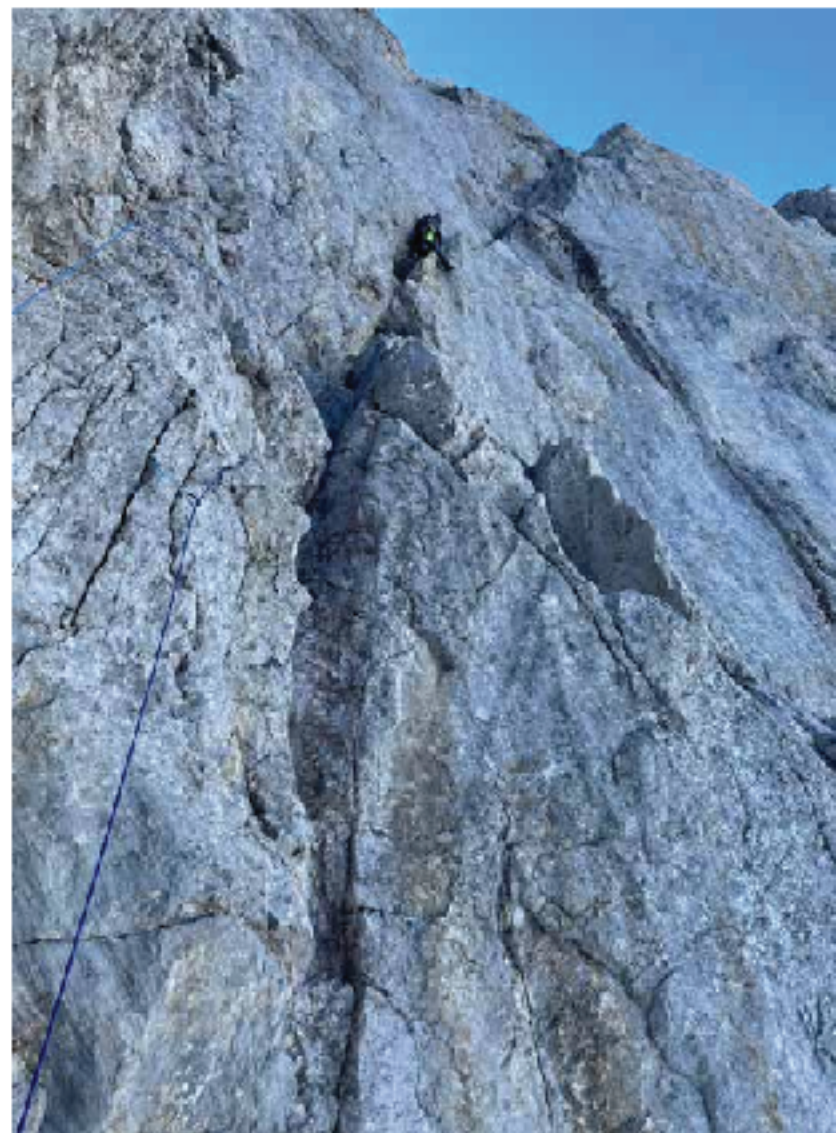
Esango nuke maila oneko jarduerak egiten direla, jendeak jarduera asko egiten ditu baldintzak egokiak direnean, eta

mendizale eta alpinisten maila ona da. Kontuan izan behar da zoriak eta baldintzek asko eragiten dutela. Esaterako, Mikel Zabaltzarekin "Coliseum" bidea zabaldu genuen urtean baldintzak oso onak izan ziren, eta ezinbestekoa izan zen koba luze horretan eskalatze. Orduz geroztik, handik pasatu izan gara eta hiru urtetan ez da baldintza egokirik egon eskalada hura errepikatze. "Azken anarkista" zabaldu genuenean, iparraldeko hormetan eskalatze baldintza oso onak izan ziren. Ondorioz, esango nuke adegai garrantzitsuei netariko bat egur aldia eta baldintzak direla, neguaren eta urtearen arabera.

- Azken urteetan, esan ohi da sare sozialen eraginez, neguko jarduera batzuk egiten diren lekuak jendez gainezka egoten direla, leku gutxi batzuetan pilatuz. Zein da zure iritzia?

Eragina dutela ukaezina da. Lehen aipatu bezala, baldintzek asko mugatzen dituzte jarduerak, eta batzuetan asteak edo egunak izan ditzakegu jarduera zehatz batzuk egiteko.

LUZE KALORIAN - ARADIA ERATZIMIZ

Beraz, nik neuk lehenik eta behin gertukoekin hitz egin ohi dut, sarean ezer argitaratu aurretik. Ez da masifikaziorik egon ez dadin beren-beregi egin ohi dudan gauza bat, natural egiten dut. Segur aski, bide batzuk sare sozialetan agertuko ez balira, jende askok ez lituzke egingo, eta bideak aurkitu eta jarduerak egiteko "sen" hori galtzen ari dela esango nuke. Askotan, sare sozialek nabarmen baldintzatzen dute egiten duguna, eta horrekin ez dut esan nahi kaltegarria denik hauek erabiltzea, baina, bai kontuan hartzekoa. Esaterako, izotzetan norbaiten atzetik eskalatzea oso arriskutsua izan daiteke, izotz puskak eta abar erori ohi direlako. Ondorioz, lehen aipaturako baldintzen aldagaiari beste aldagai bat gehitu behar zaio.

- Zein esango zenuke direla zure gogoko lekuak neguko jarduerak egiteko eta txetik gertu? Eta txetik urrun?

Ba...betikoak, esaterako, asko maite dut Gavarnie, eta urtea ona izan edo ez, urtero josten saiatzen naiz; jarduera mota asko egin daitezke han neguan. Euskal Herritik kanpo, adibidez Kanadara bueltatzea gustatuko litzaidake. Ziur nago neguan xarma izugarria izango duela; udaran zoragarria da, eta neguan erabat ezberdina izango da, batez besteko, zero-peko 30° C izaten omen dira, pentsatu ere ez dut egin nahi zer izango den hori, baina joatea nahiko nuke.

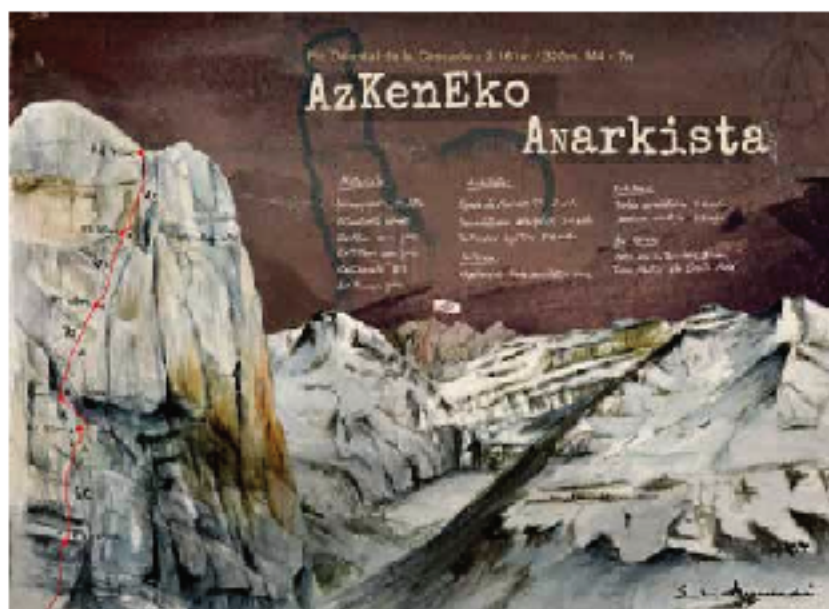
Izotzaren egoera oso iragankorra izan ohi da; beraz, unean unekoa aprobeztatu behar da, eta jarduera egokiak egiteko senari jarraitu ohi diot

- Datorren neguan egin nahiko zenukeen jarduera edo proiektu zehatzen bat?

Ez dakit, lehenik eta behin zein baldintza dauden ikusi behariko genuke, izotzaren egoera oso iragankorra baita, eta beraz, unean unekoa aprobeztatu eta lehen aipaturiko sen hori kontuan izanez, baldintza egokiak izan ditzaketen lekuetara joaten saiatuko nintzateke. Adibidez,iaz Arkaitz Yurritarekin zabalduko bide bat egitera joango nintzateke, Pared del Gruyeren (Bisaurin atzealdean), neguan eskiekin joateko gogo izugarria dut. Biondu behar dira hurbiltzeko, eta harrizko horma garbi batean eskalatu daiteke. Ziur aukera izanez gero joango naizela.

- Betidanik egitea nahi izan duzun proiektu edo jarduera zehatzen bat?

"Memento mori", Gavarnieko zirkuko hirugarren horman dagoen bidea; baldintza egokiak eskalatzen saiatzea gustatuko litzaidake; azken urteak lehorrak izan dira eta uste dut errepikapen bakarra duela. Egin nahiko nituzkeen beste bide batzuk: "Delincuente de lo inútil" bidea, Vignemaleko ipar horman dagoena (ez dakit errepikapenik duen), eta "Los ojos de la cascada", Picos de la Cascadan

Azken anarkistaren kroka - ELIAZUMENA

(ez dut inoiz inor ikusi egiten). Azkenik, arestian aipaturiko "Coliseum" bidea librean kateatzea gustatuko litzaidake, zabaldu genuenean ez baiken uen kateatzea erdietsi. Ez da erraza izango aipatu ditudan bideetan izotz egokia sortzea; betikoa, neguko baldintzen arabera.

- Galde tu ez dizudan zer bait esaterik nahi?

Niri neguan gehien gustatzen zaizkidan jarduerak, eskia-tuz hurbildu, eskalatu eta ondoren eskiatzen jaitsiz aitezkeenak dira; jarduera biribilek dira niretzako, eta hori hemen, neguan bakarrik egin daiteke. Iziko udaberrian esaterako "Y korridorea" (Couloir de l'Y) Pablo Escuderoarekin egin nuena, edo Pic del Espadan eginiko beste bat...Nik jarduera mota hauek asko maite ditut.

Bibakoa pozik, egun luzearen ondoren - AIGAROA, BAITZ MAIZ

